

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 19P/59/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5722201165
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Korbašová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2022:5722201165.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudcom JUDr. Miroslavou Korbašovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: H. Č., X.. XX.XX.XXXX, bytom ako otec, zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracovisko Turčianske Teplice, dieťa rodičov: matka H. F.S., X.. XX.XX.XXXX, bytom H. V. V. a otec E. Č., X.. XX.XX.XXXX, bytom P. Š.C. XX za účasti Okresnej prokuratúry Martin v konaní o návrhu otca na úpravu výkonu práv a povinností, takto

rozhodol:

Maloletá H., X.. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti otca, ktorý ju bude zastupovať a spravovať jej majetok.

Matka je povinná prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na neploleté nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám otca.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Martin dňa 21.03.2022 sa otec domáhal zverenia maloletej do svojej osobnej starostlivosti, určenia vyživovacej povinnosti matky k maloletému dieťaťu a úpravy styku matky s maloletým dieťaťom. V návrhu uviedol, že aktuálne žije s maloletou u svojej ex manželky, kde prerobili podkrovnú izbu. Maloletá má vlastnú izbu, súkromie, kde trávi čas a robí si úlohy. Navštevuje základnú školu, plní si riadne školskú dochádzku, učivo v škole zvláda. Momentálne sa vzťah matky a maloletej nevyvíja najlepšie. Matka od 25.12.2021 nejaví o maloletú žiaden záujem, nenavštevuje ju, vždy sa len telefonicky informuje a uvádza, že príde. V podvečerných hodinách telefonicky matka kontaktuje aj jeho. Je pod vplyvom alkoholu, čo je počuť na jej hlase, je vulgárna. Na maloletej je vidieť, že s matkou komunikovať nechce. Telefonáty s matkou sú krátke, strohé, matka sa maloletej pýta dookola to isté.

2. Uznesením Okresného súdu Martin č.k. 19P/59/2022-9 zo dňa 04.04.2022 súd maloletému dieťaťu ustanovil kolízneho opatrovníka pre konanie Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracovisko Turčianske Teplice.

3. Matka sa k návrhu písomne nevyjadrila.

4. Pojednávania nariadeného v tejto veci sa matka maloletej nezúčastnila, svoju neprítomnosť neospravedlnila. Súd v zmysle § 31 CMP pojednával v jej neprítomnosti.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca, kolízneho opatrovníka, svedka - G. Č., vyjadrením sa zástupcu Okresnej prokuratúry Martin, oboznámením sa s listinami tvoriacimi súdny spis; pripojeným spisom Okresného súdu Martin sp. zn. 9P/5/2022. Na základe takto vykonaného dokazovania mal preukázaný a zistený nasledovný skutkový stav:

6. Na pojednávaní otec zotrval na podanom návrhu vo vzťahu k zvereniu maloletej a určeniú výživného.

7. Kolízny opatrovník odporučil návrhu otca v celom rozsahu vyhovieť. Uviedol, že v domácnosti otca bolo niekoľkokrát vykonané šetrenie pomerov, boli s ním opakovane vykonané rozhovory. V jeho starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. Otec avizoval úradu aj problémy so správaním maloletej, ako keby pozostatok z toho, čo maloletá v domácnosti matky zažívala sedem rokov. Otec bude spolupracovať s Centrom pre deti a rodiny Necpaly. Matka nejaví záujem o maloletú. Mala sa niekoľkokrát dostaviť na úrad práce, avšak bezdôvodne sa nedostavila. Nejaví žiaden záujem o spoluprácu s úradom. Mala bývať u svojej sestry, avšak nikdy nesúhlasila s tým, aby boli prešetrené pomery v tejto domácnosti. Aktuálne by už v domácnosti sestry bývať nemala a pred maloletou sa vyjadrila, že prespáva v parku, hľadá si nové bývanie. Matka je nezamestnaná, nie je schopná si vybaviť ani len občiansky preukaz. Na maloletú nevybavila príspevok pri narodení dieťaťa, rodičovský príspevok ani prídavok na dieťa. Maloletá absolvovala prvotný pohovor v prítomnosti psychológa Centra pre deti a rodiny Necpaly. Na základe toho prvotného rozhovoru sa zdá, že maloletá vykazuje prejavy traumatizácie, avšak toto nie je potvrdené zatiaľ žiadnymi inými vyšetreniami. V správe lekára, ani v posudkoch zo školy a škôlky sa neuvádzali žiadne náznaky týrania maloletej, ani náznaky zanedbávania starostlivosti.

8. Svedok uviedol, že matka maloletú nevidela pol roka. Teraz sa s ňou stretla v jeho prítomnosti. Jej správanie bolo strašné, bolo z nej cítiť alkohol. Od maloletej si pýtala žuvačky, tie všetky zjedla. Chodila a opakovane sa maloletej pýtala, či chodí do školy, kto ju v škole bije a s kým spáva. Matka s maloletou ostala na chvíľku aj sama bez jeho prítomnosti a s maloletou sa hrala. Navonok to vyzeralo, že je všetko v poriadku. Keď sa maloletá zo styku s matkou vrátila, tak bola úplne rozložená. Povedala mu, že matku už vidieť nechce, lebo sa jej bojí, aby ju nezabila. Povedala mu, že matka ju bijávala varechou po hlave. Nemal vedomosť o tom, že by otec bil maloletú okrem jedného razu, aj to náhodou, pričom ani maloletá toto neprodukuje. Maloletá povedala, že ju matka zatvárala do izby a nedávala jej jesť. Jedla „wifonky“ a jogurty. Veľakrát sa stalo, že matka išla piť k chatárovi a tam maloletú zamkla. Maloletú ani nepúšťala von. Viackrát mu aj otcova teta povedala, že keď išli pozrieť do tej chatky maloletú, bola zamknutá a maloletá bola vnútri sama.

9. Zástupca Okresnej prokuratúry Martin navrhol návrhu otca vyhovieť.

10. Uznesením Okresného súdu Martin č.k. 9P/5/2022-23 zo dňa 07.02.2022 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola maloletá zverená so osobnej starostlivosti otca, matke bola určená povinnosť platiť na maloletú výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa mesačne.

11. Podľa § 28 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

12. Podľa § 36 ods. 1 ZR, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

13. Podľa § 24 ods. 3 a 4 ZR, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov

a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

14. Podľa § 25 ods. 1, 2, 4 ZR, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

15. Podľa § 62 ZR

- ods. 1, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.
- ods. 2, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.
- ods. 3, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.
- ods. 4, pri určení rozsahu vyživ. povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, pri skúmaní schopností, možností a maj. pomerov povinného rodiča súd prihliadne aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.
- ods. 5, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 63 ods. 3 ZR, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

17. Podľa § 75 odsek 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

19. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, pričom výkon rodičovských práv a povinností k maloletej bol upravený neodkladným opatrením Uznesením Okresného súdu Martin č.k. 9P/5/2022-23 zo dňa 07.02.2022. Vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že zverenie maloletej do osobnej starostlivosti otca je v najlepšom záujme maloletej. V starostlivosti otca o maloletú neboli zistené žiadne nedostatky, maloletá má v jeho domácnosti vytvorené vhodné podmienky na svoj zdravý vývoj. Matka o maloletú nejavi žiaden záujem, nemá vytvorené bytové, majetkové, sociálne podmienky pre výchovu maloletej. Aktuálne je nezamestnaná, bez stáleho bývania. Vo vzťahu k maloletej nebola schopná za obdobie 6 rokov vybaviť príspevok pri narodení dieťaťa, rodičovský príspevok, ani prídavky na dieťa. Jej správanie k maloletej, ktoré vo svojej výpovedi uviedol svedok je absolútne neakceptovateľné. Pri určení výšky výživného vychádzal súd z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, ale aj z možností a schopností na strane oboch rodičov. Maloletá má bežné výdavky, zodpovedajúce jej veku. Matka je povinná podieľať sa na výdavkoch maloletého dieťaťa aspoň v minimálnom rozsahu bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové.

20. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, na Okresnom súde Martin, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie urobil.

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 122 CMP, ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.